

تاریخ عثمانی انجمنی

مجموعه سی

ایک آیدہ بر نشر اولنور. تاریخ عثمانیہ عائد مقالاتہ صحیفہ لرمز آچقدرد. درج
ایدلیان مقالات صاحبہ اعادہ اولنہ بیلور .

اوزتور اوغلی عثمان پاشا (مابعد)	عبدالرحمن شرف
۶۰۵ ده دو تمام	صفوت
مورہ لی السید علی افندیك سفارتنامہ سی (مابعد)	***
مجارستانہ بعض آثار عثمانیہ	{ روم بك اوغلی فخرالدین
احمد ثالث دورینہ دائر مادام مونته کونک مکشوبلری (مابعد) احمد رفیق	
ممالك عثمانیہ ده کی مؤسسات مذہبیہ حنفیہ معلومات مختصرہ	موسی کاظم
متنوعه : ادرنہ شہرینہ دائر سلطان سلیم خان اول	
ایله ابن کالک بر مصاحبہ سی - خاتان مشارالیه	{ عارف
حنفہ کی سرشت مشہورہ نک تمامی	
تفرقه : واقعات سلطان جم	***

فیثانی ہ غروش

مرجعی — باب عالی تاریخ عثمانی انجمنی

ابونہ قیدی ایچون انجمنہ مراجعت اولنور

احمد اسماعیل وشرطاسی

مطبعہ جلیق عثمانی شرکت

۱۳۳۱

مجارستانده بعض آثار عثمانیه

۱

سیکینوار شهری وقانونی سلطان سلیمان حضرتلرینک تربه سی

کچن سنه مجارستانده ، ایکی عصره قریب دوام ایدن حاکمیت عثمانیه نك خاطرات تاریخیسی حقنده بعض تتبعاتده بولمق اوزره ، برسیاحت اجرا ایتدم و اول امرده سیکتوار شهری جوارنده قانونی سلطان سلیمان حضرتلرینک تربه لرینی زیارت ایلدم .

« سیکتوار Szigetvár » بشیک آلتی یوز نفوسلی کوچک برقصه اولوب غایت معموردر . بوقصبه جوارنده بری « سلیمان قوی » دیکری « پاشا قوی » نامنده ایکی کوی وارددر .

سلطان سلیمان خان حضرتلری ۹۷۴ سنه سی صفرینک یکریمی ایکنجی کونی سیکتوار قلعه سی محاصره ایتدکلری ائشاده ، قلعه نك فتحندن ایکی کون اقدم شهرک اوج کلو مترو خارجنده آلآن تربه شریفه لری بولندینی محله یتیش درت یا شلرنده اولدقلری حالده ارتحال داربقا ایتشلردر . سلطان سلیمان حضرتلرینک احشاسی سیکتوار قلعه سی ایله آلآن « سلیمان قوی » تسیمه ایدیلان کویک جهت جنوبیسنده غایت لطیف برمحلده دفن اولمشدر . پچوی تاریخی « پادشاه مغفورك جسد مبارک لری اوپه هایونلری اولان محله امانت طریقیله دفن ایدلش ایدی » دیور . مجارلر آلآن محل مذکوره Türbek تسیمه ایدیورلر . مذکور محله مؤخرأ بر مترو کنیشلکنده بردیوار ایله مستطیل الشکل ، تقریباً الی مترو طولنده و اوتوز مترو عرضنده برده تربه انشا ایدلشدر . بنانک اطرافه آغاجلر غرس ایدیلهرک ، باغچه نك خارجنده قلعه شککنده دیوارلر انشا ایدلشدر . باغچه دروننده و تربه نك جهت شمالیه سنده

برتکیه انشا ایدیلرک تربه نك محافظه سی درویشلره تودیع ایدلشدرد [۱].
تربه نك اطرافنده اولان مذکور استحکام و بونك خارجنده بولنان کنیش
خندق اون یدنجی عصر نهایتلرنده دخی موجود ایمش .

زیرده بیان اولنه جق تربه کلیسانك راهی تربه نك ایچنده پادشاه
حضرتلرینك دفن ایدلدکلری محلی اراثه ایله بوراده وقیله برمرمر
ستون مرکوز اولدیغی فقط مؤخرأ ضایع ایدلدیکنی افاده ایلشدرد .
مجارستانده حاکمیت عثمانیه دوام ایتدیکی مدتیجه مشارالیه حضرتلرینك
تربه سی کرک پادشاه مغفور حضرتلرینك شهرت خارق العاده لری و کرک
موقعك لطافتی حسیله زیارتگاه عالم اولش ، اسلام و خریستان بتون
جوار اهاالیسی کلیر زیارت ایدر ایمش .

۱۶۶۴ سنه میلادی سنده (زیرینجی Ziring) سلاله سندن (زیرینجی
مقبولوش) ك عسکرلری سیکتوار جوارندن کچرکن مذکور تربه یی
یاققو تربه دروننده خزینه وارظن ایدرک تحریات اجرا ایتک ایسته مشلر
ایدهده مومی ایله وقیله خبردار اوله رقی « بز اولولره قارشو دکل
دیریلره قارشو محاربه ایتکه کلدك » دهرک منع ایتش و تربه ده اجرا
ایتدکلری تخریبات بعدده عثمانیلر طرفندن تعمیر ایدلشدرد .

[۱] سلطان سلیمان خان قانونی سیکتوار قلعه سی محاصره ایدر ایکن ۹۷۴
سنه سی صفرینك یکریمی برنجی کوتی تعقیب ایدن کیجه نك ساعت سکزنده وفات
ایتشدرد . پجوی ایله بو حادثه دن چوق سکره یازیلان بعض سلیمانمه لر جسدك
سریرسلطنت آلتنده امانه دفن اولندیغی یازمشلردرد . مورخ عالی کته الاخبارنده
« حین عودنده مرحوم خداوندکارك جسد مبارکلری مك وعبرله آلوده
مشعلرله ینه تحت روانه کتورلدی سایر فضلاتی سکتوار مقابله سنده خفیة
دفن اولندی بعد زمان اوسته بر عالی تربه یاپلماسی منوی اولدی « دییور .
حادثه نك شاعدی اولان سلاخی نك بو بابده کی افاداتی غیر واضعدرد . بعضی
سلیمانمه لرده خاقان مغفور مبائی خیره نك تعدادی صیره سنده اشبو تربه
دخی ذکر ایدلشدرد . بوکا نظراً عالینك یاپلمسی نیت ایدلدیکنی یازدینی تربه نك
بخنی سلطان سلیم خان ثانی دور سلطنتنده انشا اولندیغی آکلاشیلیور . (م . ع)

بوصورتله مذکور تربه دور مزبورده کال اعتا ایله محافظه ایدلش ایدی. اوستریانک استیلاسی اوزرینه اهالی اسلامیه ایله برلکده تربه محافظلری دخی هجرت ایندکلرندن وهجرت ایتماشلرایسه بیله وفاتلرندن صکره یرلربنه هیج برکیمه کوندرلمدیکندن تربه حالی اوزره ترك ایدلشدر . « Némett » اسنده بری طرفدن سیکتواره دائر اونسه اقدم مجارجه برائر نشر ایدلشدر ، بو ائزده تربه محافظلرندن « مریمی دوده » « احمد خلیفه » و « مریمی خلیفه » اسلری ذکر ایدلشدر [۱] .

تربه استیلادن صوکره برعصری متجاوز مدت، بیکس و بیوایه قیملر کچی کندی حالته برافلس اولدیفندن طبعنک صدمانه تحمل ایده میهرک تاوانی چوکش، یاغور دیوارلری خراب ایتش ایدی ، اخشاب اولدینی آکلاشیلان تکیه دخی بوصورتله یقیله رق نابدید اولش ایدی . بونکله برابر باغچه دیوارلری دخی کاملاً چوکش اولدیفندن تربه نك یری برورانه حالی کسب ایتش ایدی . اون یدنجی عصر میلادیده قسولیک راهبلی بو مرقد مقدسی کلیسایه تبدیل ایله « تربه کلیسای » نامنی ویرمشلردر . تربه نك دیوارلری وزمین تامیله ابقا ایدیلهرک تاوانی یکیدن انشا وسقطلنان محللری تعمیرایدلش وقبرک جهت شمالینه کوچک برقم علاوه ایدلشدر . باغچه نك اطرافه یکیدن بر دیوار انشا ایدلش ، تکیه نك بولندینی محله کلیسا خدمه سی ایچون اوچ درت اوطهلق برقاندن عبارت برکوچک خانه یاییلمش وکلیسایک اوکنه حضرت عیسایک هیکلکی وضع ایدلشدر .

حاکمت عثمانیه زماننده او جوار اهالیسی تربه بی نصل زیارت ایدرلر ایدیه آلآن ینه زیارتلرینه دوام ایتمکده درلر . بیکلرجه اهالی تموزک اون بشنده حضرت مهیم یورطیسنی کچیرمک اوزره تربیه کلوب اوچ کون اوطور مقده و تربه اطرافده تفرج ایدرک هرکون [۱] « اولیات » نامنده کی اثرک صاحبی علی دوده کندینک تربه مذکورده شیخی اولدینی کتابنده بیان ایتشدر . (م . ع)

« سلیمانک قبرینی » زیارت ایلکدہ درلر. اومبارک ومقدس مزارى زیارت ایدن برعثمانلینک متأثر و مکدر اولماسی غیر قابلدر. سلطان سلیمان حضرتلری سطوت وعظمت عثمانیهنک بر تمثال محشمیدر. او بیوک پادشاهک قبر مبارکنی حالی اوزره ترک ایتمک، عصرلرجه آراماق، اورایه بر مأمور اقامه ایتماک، تربهنک تعبیرنه همت ایلماک عییا عفو اولتور قباحلردنمیدر؟ بونه بیوک مساحه، نه بیوک نانکورلکدر. اک بیوک پادشاهلرمزدن برینک قلب پاکى برکلیساده مدفون اولسون، اوبیوک پادشاهک تربهسی کلیسایه تحویل ایتسون، بوندن ملت عثمانیهنک خبری اولسون! نه بیوک وفاسزلق! قبرک بولندینی محل کلیسایه راهی طرفندن زواره اراثة اولتمقدہ در. راحب قبرک بولندینی محلی اراثة ایدہ رک « اشته سلیمانک قلبی بورادہ در » دیدیکی زمان قلب سیزلادی. بتون محجارلر، حتی قتولیک راهی تربہ دن بحث اولندینی وقت سلیمان نام معظمی کمال احترام ایله یاد ایدہ بورلر و کلیسایه بعضاً « تربہ کلیسای » بعضاً « ترک کلیسای » دیورلر.

تربهنک بولندینی محل ایله شهر آرمہندہ « ترک مزارى » نامیلہ معروف برموقع وارددرکه « ترک یری Torok téméto » سمیہ ایدہ بورلر. ترلالر آرمہندہ، اطرافى خندقله محدود، یوزمتر و مربہی قدر اولان محل مذکورک اورتمہندہ اولدجہ بیوک وبعض طرفلرندہ کوچوک تپہلر واردر. بویرسیکتوار بلدیہسنہ عائد اولوب عصرلردنبر و اوراسنک ذرع ایدلسنہ مساعدہ ایدلماشدر. روایتہ نظراً بوراسی وقیلہ مسلمان مزارلنى ایش، اورتمہندہ کی بیوک تپهنک اولدینی محلہ. سیکتوار محاربہسندہ اعلاى شان عثمانی ایچون ترک حیات ایدن شہدی عثمانیهنک بقیہ عظامی مدفون ایش. نه بورادہ ونہدہ تربہدہ هیچ بر یازیلى طاشہ تصادف ایتمدم. بتون تخریاتم نتیجهسز قالدی. زمانک صدماتہ هیچ بر طاش مقاومت ایدہ مامش، هبى محو اولمش، فقط « سلیمان مزارى »،

« ترك مناری » نام مبعلی باقی قالمش. مجارلرك اشواسکی عثمانلی منارلغنه
الآن حرمت ایدوب بوراسنی هیچ برکیمسه به صاعمه ملری وزرع
ایتدیرمه ملری جداً شایان تقدیر و تشکر در .

سیکتوار شهرینک تام اورتیمنده بر کلیسا وارد رک و قتیله جامع شریف
ایمش ، تمامیه محافظه ایدلمش ، یالکز منارسی چاک قله سنه تحویل
اولنشد . کلیسایک قبه سنده بیوک بر تابلو اولوب بر قسیمی عثمانلیلرک
غالیبتی دیگر قسیمی مغلوبیتی و قانونی حضرتلرینک و قاتیله قونت
زیرینک صورت تلفنی کوستر مکده در . راهبک افاده سنه نظر آ کلیسایک
آلتده کی مخزنده عثمانلی قوماندانلری مدفون ایمش .

جامع شریفک کیمک طرفندن انشا ایدلدیکی ، و قتیله اسمی نه اولدینی
حقنده اورا جه هیچ بر معلومات یوقدر ، لوحه ، یازیلی طاش موجود دکدر .
قصبه نك جهت یمننده کی محله نك اسمی « مصللا Moussalla »
اولوب برده چشمه خرابه سی مشاهده ایدلمکده در . قصبه نك اورتیمنده
قونت زیرینی نامه رکز ایدلمش بر آرسلان هیکل ی واردر .

مشهور « سیکتوار » قلمه سی الآن موجود در . قلمه و قتیله مجارلر
طرفندن انشا اولنمش ، عثمانلیلر طرفندن فتح ایدلدیکی زمان ،
خراب اولان یرلری تعمیر ایدیلرک بر قسم ده علاوه اولنشد .

قلمه نك دروننده بر جامع شریف ده موجودر . و قتیله باروت
ده بوسی ایمش ، عثمانلیلر طرفندن جامع شریفه تحویل اولنمش ؛ الیوم
بغدا ی آنباریدر . مذکور بنایک پنجره بر مقلقلری بزم مدرسه وجوامع
شریفه بر مقلقلرینک عینیدر . مناره نك قسم سفلا سی الآن موجود در .
جامع شریفه کی ترکی ، عربی وفارسی بر قاج لوحه میلادک ۱۸۵۰ تاریخه قدر
موجود ایمش . « Michail Haaz » نامنده بر ذات ۱۸۹۵ سنه
میلادیه سنده نشر ایتدیکی اثرنده مذکور ترکی ، عربی وفارسی لوحه لرده کی
ایبانی ترجمه ایتشد .

جامع شریفک اتصانده کی اوطه ده عثمانلیلر زمانندن قاله بر قاج کولله،
برایکی طوب قبرینی، باصلانمش بر یاتاغان موجوددر .
عثمانلیلر زمانندن قاله بر جوق ماصالر وارکه الان سیکتوار
اهالیسی حکایه ایتمکده درلر . بونلردن برنی بورایه نقل ایده بورم :
سیکتوار محافظی قونت زیرینی نک غایت کوزل بر قزی واریمش .
بوقزه سلطان سلیمان عاشق اولمش، اردوکاهه کلشی ایچون خبر کوندرمش .
قزده موافقت ایتمش، فقط عساکر عثمانیه دن قورق دینی جهته بتون
اردوده موملرک و مشعله لک سوندرلشی ویا لکز سلطان سلیمانک چادرنده
ضیا قالمشی طلب ایتمش . پادشاه قزک طلبلرینی قبول ایتمدیکندن مومی الیها
برکیجه عثمانلی اردوکاهه کلش، یا لکز سلطان سلیمانک چادرنده ایشتیق
اولدیقندن قولایقله چادری بولمش، ایچری کیرر کیرمز پادشاهه آتش
ایتمش و سلطان سلیمانده بونک اوزرینه وفات ایتمش . بو بر ماصالدن
عبارت ایسه ده سیکتوار اهالیسی حالا بوکا اینانمده ایملر .
سیکتوار قصبه سنده کی اسکی عائله اسملرینی تحری ایتم . اک
اسکی عائله دن اوچی زیاده سیله شایان دقتدر: بری « قره پنجه » دیگر
« ولی اغا » و اوچنجیسیده « مه لی به لی » که دلی ولی اولسه کرکدر . بونلرک
هجرته موفق اوله میهرق، ژم زیویستلرک اجباریه تنصر ایتمش عائله لر
اولدیقنده شبهه یوقدر .

میچ شهری

(میچ) شهری مجارستانک اک معمور شهرلرندن بریدر . حاکمیت
عثمانیه زماننده اولدجه بیوک بر شهر ولوا مرکزی ایتمش . دور مذکورده
شهرده اوندرت جامع شریف بولمشنه نظراً اکثریت اهالینک مسلمان
اولدیقنده شبهه یوقدر .

جوامع شریفه دن اک بیوکی الیوم قاته درالدر . بو عظیم کلیسا عثمانلی استیلا سندن اقدم انشا اولمشدر . عثمانلیلر شهر مذکور میلاذک ۱۵۴۳ سنه سنده ضبط ایتدکلرنده بو کلیسای اسلحه و حیوانات مغازه سی و آخور اوله رق استعمال ایتمشلر ، صکره مدرسه یه تبدیل ایدلش و آندن صکره جامع شریفه تحویل اولمشدر . میلادک ۱۶۳۱ سنه سنده قله نک بری ییلدیرم خراب ایتدیکندن یکیدن انشا ایتشلردر ، بونی مؤید اوله رق قله نک ایچنده حالا آتیده کی یازی موجوددر : « واقع المباشرت احمد اظا بلقرادی ۱۰۴۱ » . بو یازیدن بشقه کلیسا وجوارنده دهاک چوق ترک و عرب یازیسی موجود اولدینی حالده ضایع اولمشدر . قاته درالک بولندینی محله و قتیله ایچ قلعه دیرلر ایمش .

شهرک مرکزنده دیکر بیوک بر جامع واردر که ژه زیویتر طرفندن کلیسایه تحویل اولمش و Augustin کلیسای نامی ویرلشددر . هیچ برشی دکیشمیوب یالکز مناره سی قله یه تحویل اولمشدر . مجارستانده کی بقیه آثار عثمانیه نک اک مکملیدر . مجار تاریخلرینه نظراً آیاصوفیه و مصر القاهره جامعلرندن صکره ترکلرک اک بیوک جامعلرندن بری ایمش . طرز معماریسی جداً لطیف و شایان حیرتدر . مجارلرک روایتلرینه کوره اعدامه محکوم بر مجار محبوسی کندینی قورنارمق ایچون پاشانک حضورنده بر چوق خزینه کشف ایدوب بولنان پاره ایله جامع مذکور انشا اولمش . بو جامعک و قتیله ایکی مناره سی وار ایمش . الیوم (ايسقوپوس) کلیسایدر .

کلیسانک قپوسی اوزرنده کی یازینک ترجمه سی بوجه آتیدر : « بوراده و قتیله مسجد وار ایدی ، صکره دن حضرت عیسانک اجاسی قائم اولدی . الوان جدیده سی یچ شهری اهالیسی طرفندن ویرلشددر . » کلیساده عثمانلیلر طرفندن قاله هیچ برشی اولیوب نه قدر یازیلی طاش و مزار طاشی وار ایسه جمله سی طوبلا تدریه رق کلیسانک انشانه

صرف ایدلشدر. بوکلیسانک یاننده و قتیله بیوک برترک حامی واریمیش ،
او محله یه آلآن « شادروان » دنیلیور .

بوندن ماعدا برکلیسا دها واردرکه آلآن مناره سیله برابر محافظه
اولمشدر ، یالکز مناره نك اوزرنده کی آبی قالدیره رق یرینه صلیب وضع
ایدلشدر . بوکلیسا و قتیله کوچک برمسجد ایمیش ، اتصاله انشا ایدیلان
خسته خانه نك راهبه لری بوکلیساده هرکون دعا ایدرلر . بومسجدک یاننده
برمسلمان مزارلنی وار ایمیش .

دیگر جوامع شریفه نك بعضیلری کلیسیایه تحویل اولمش و بعضیلری
خراب اولمشدر .

شهرک خارچنده بر محل واردرکه مجارلر Tetye تسمیه ایدیورلر .
بونک تکیه دن محرف اولدیغنده اصلاً شبه یوقدر . عثمانلی استیلا سندن
اقدام بوراده ايسقوپوسک یازلق کوشکی واریمیش ، صکره بوراسی تکیه
اولمشدرکه آلآن خرابه سی موجوددر . موقع فوق العاده لطیفدر . حالا
موجود اولان صویک درویشلر طرفندن چیقارلدینی روایت اولنمقدهدر .
اوجوارده کوچوک برکول واردرکه آدی Balkané در ، احتمالک
بالقخانه دن محرفدر .

شهرک خارچنده و تکیه یه قریب بر محله واردرکه اسمی (Potourlik
پو طورلق) در . بوراده ایوم بوشناق عائله لری اقامت ایتمکدهدرلر .
بو بوشناقلر و قتیله عثمانیلر طرفندن هجرت استدیلمیش ، قسم اعظمی
مسلمان و جزئی برقسیمده اورتودوقس ایمیش . عثمانلی ضابطانی بو محله ده
اوطوررلر و اکثریتله بو بوشناق قزلیله تأهل ایدرلر ایمیش . عثمانیلر
چکیلدکدن صکره ژه زیویتلر جبراً بونلری قتولک ایتمیش ، فقط بوشناقلر
لسانلرینی محافظه ایلمیش ، چوققلرینی مجار مکتبلرینه و برمکدن اجتناب
ایله مجارلرله تأهله موافقت ایتمیشلردر . بو صوک سنه لرده چوققلری
مجار مکتبلرینه کیتمهک باشلامشدردر . آلآن مونالرینی و قتیله اسلام
مزارلنی اولان محله دفن ایدرلر ایمیش .

بیچ شهرنده عثمانلیلردن قالد متعدد چشمه خرابه لری موجوددر .
 بونلردن یالکیز Kerkelia چشمه سی معمور بر حالده در . تپه ده بر موقعک
 آدی دمیر قبودر . بر تر به محلی الآن موجوددر .
 عثمانلیلر زمانه متعلق معلومات الیه ایتمک ایچون قاتولیک باش راهبنه
 مراجعت ایتدم . فوق العاده حسن قبول کوستره رک ابقو پوسخانه سند
 موجود ترکیه آثاری ارا نه ایتدی . کتبخانه ده موجود ترکیه کتابلر
 یک آز اولوب بونلرک الک زیاده حائز اهمیت اولنلری آتیده کیلردر :

}	ترکیه بر لغت کتابی
	بر طب کتابی
	بر اوراد شریف
	کوزل تعلیق یازیلی بردعا کتابی

بونلرک کافه سی بلغیرادی
 احمد افندی به عائددر .

سمندره لواسی تذکره جیسی مصطفی ثابت افندی به عائد غایت کوزل
 یازیلی بر القبا ایله بر ایکی جلد کتاب (قدوری - شیخ ابی اسحاق
 استرازی) . بو کتابلردن ماعدا ترکیه و مجارجه بر قاج بیورلدی موجوددر .
 بیورلدیلردن بری قلعه نیک تسلیخه داتر عثمانلی قوماندانی طرفندن
 کوندرلش ، دیکری ایسه بر خرسیتیانک جلبی ایچون مجارجه اوله رق
 متصرف طرفندن اصدار ایدلشد . بیورلدیلرک حاوی اولدقلری الفاظ
 قییه و مستهجنه جداً شایان تأسفر .
 عثمانلیلردن قالد بر جوق کتب و رسائلک درسد کتبخانه سه نقل
 ایدلدیکنی راهب افاده ایتشد .

موخاج

«موخاج Mohatch» اسنی بیلیمان بر عثمانلی تصور اولنه من .

ایلك موخاج محاربه سی قانونی سلطان سلیمان حضرت تریله صوك بحار قرالی ایکنجی لوئی آره سنده وقوعبولش و عثمانلیلرک بحارستانده حاکتیرینی تأمین ایتشد. ایکنجی موخاج محاربه سی ایسه پرنس اوژن دوساوا و عثمانلی اردوسی آره سنده وقوعه کله رک عثمانلیلرک بحارستاندن چیقملرینی انتاج ایتشد.

موخاج کوچک برکوی اولوب کویک خارجنده و اوج چاریک مسافده ایلك بیوک موخاج محاربه سی وقوعبولشد. بو محاربه ده بحار قرالی ایکنجی لوئی تلف اولشد. روایت کوره محاربه ائشانده آدن بطاق برخندقه دوشش و حامل اولدینی زرهک قتلندن طولایی کندینی قورتاره میهرق تلف اولشد. مذکور محاربه میدانده ایرماغه مشابه برکوک خندق اولوب آنک یانه مشار الیهک نامه برمرس ستون رکز اولمشدر. ستونک اوزرنده کی بیتک ترجمه سی آتی به نقل ایدلشد:

« بدبخت قرالز لوئی بوراده صویه بانهرقی زرهلی آتک ثقلی التده »
 « هلاک اولشد. بیهوده یره اوزآمش اولدینی اللری طوتوب یاردم ایده جک »
 « کیسه بولنامشد. قهرمانلرمز هپ شهید اولشد. ای، میدان مأم، صلح، »
 « سایه سنده شاد و مبارک اول، ملتزک قبر قدیمی موخاجدر. »

ایکنجی موخاج محاربه سی کویک دیگر جهته ده اولوب محل مذکورده دخی خاطرله اولق اوزره، کوچک بر کلیسا انشا ایدلشد. بو کوچک کلیساک دروننده ایکی بیوک تابلو موجوددرکه بری قانونی حضرت تریلرک موخاجده قزاندقاری بیوک محاربه یی ارائه ایدر، دیگریده پرنس اوژن دوساوا نك عثمانلیلره قارشو قزاندینی محاربه یی کوستر. کلیساده برده صوك بحار قرالی لوئی نك برتابلوسی واردر. کلیساک اطرافده کوچک چاپده درت عثمانلی طوبی ایله برکوالله برده آت نعلی واردر.

روم بک اوغلی فخرالدین